

Rozhovor: Telemedicínu treba zapracovať do legislatívy, čaká nás dátová explózia	2
Online, mediweb.hnonline.sk, 18. 4. 2024, 9:50	
Sledujte naživo: Najvyššie krajské ocenenia poputujú 13-tim osobnostiam a 5-tim kolektívom	4
Online, web.vucke.sk, 18. 4. 2024, 10:45	
Najvyššie krajské ocenenia si prevezmú Schuster, Ďurovčík a mnohí iní. Sledujte to naživo.	5
Online, eastmag.sk, 18. 4. 2024, 11:30	
O univerzitné materské školy v Košiciach je veľký záujem	6
Online, kosiceonline.sk, 18. 4. 2024, 13:50	
Ako nás vnímajú študenti z cudziny	7
Tlač, Denník N, 19. 4. 2024	
Najvyššie krajské ocenenia si prevezmú Schuster, Ďurovčík a mnohí iní.	11
Online, vskratke.sk, 19. 4. 2024, 5:56	

Rozhovor: Telemedicínu treba zapracovať do legislatívy, čaká nás dátová explózia [↗](#)

18. 4. 2024, 9:50, Zdroj: mediaweb.hnonline.sk, Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Rastislav Boris, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 1 072 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 158 EUR

Telemedicínu môžeme prirovnať k bicyklu, hovorí MUDr. Vladimír Dvorový, MPH; prezident Slovenskej spoločnosti pre telemedicínu a digitálne zdravie.

Viac ako 15 rokov riadil nemocnice. Otváral nemocnicu novej generácie v Michalovciach a riadil výstavbu Nemocnice Bory. Dnes je internista a kardiológ MUDr. Vladimír Dvorový, MPH, jedným z hlavných priekopníkov telemedicíny u nás a prezidentom Slovenskej spoločnosti pre telemedicínu a digitálne zdravie. Tiež vedie internú a kardiologickú ambulanciu v trebišovskej nemocnici.

Kedy a s akými cieľmi ste založili Slovenskú spoločnosť pre telemedicínu a digitálne zdravie?

Minulý rok sme požiadali prezídium Slovenskej lekárskej spoločnosti (SLS) o umožnenie jej založenia ako jednej z organizačných zložiek SLS. Sme skupina ľudí, ktorí sa roky venujeme telemedicíne, technológiám a organizácii zdravotníctva. Rozhodli sme sa, že by sme sa ako odborná spoločnosť radi stali aj oficiálnym partnerom pre regulátora, zdravotné poisťovne, patientske organizácie a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Prezídium nám vyhovel a oficiálne sme založili spoločnosť. Máme za sebou dve konferencie v Trnave venované telemedicíne a ako spoluorganizátor chystáme v závere mája tretiu, kde bude zároveň aj volebné zhromaždenie spoločnosti. Začíname budovať jej členskú základňu.

Spolupracujete so spoločnosťou Goldman Systems, ktorej technológii sa na Slovensku využili už vo viacerých telemedicínskych projektoch. Aká je vaša úloha pri týchto projektoch?

Ako konzultant som zapojený do väčšiny týchto projektov, ktoré majú nejaký klinický rozmer a venujú sa telemedicíne. Pretože vyskladať technológiu, ktorá interaguje s lekárom a pacientom, to sa nedá urobiť bez odborného názoru. Na jednej strane je veľmi dôležité vedieť, čo chceme merať a ako to interpretovať. Zároveň je ale veľmi dôležité vedieť, ako to urobiť tak, aby to nebolo zaťažujúce pre zdravotníckeho pracovníka a aby to bolo aj pre pacienta benefitom. Aby to nebola len hračka, oštara, ktorá každému pridáva povinnosti, ale neprináša benefity. Moja úloha je odborne pri spievať k tomu, čo a ako robiť.

ZP Union spustila v spolupráci s kardiocentrami pilotný projekt telemonitoringu pacientov s diagnózou chronického srdcového zlyhávania. Až ďalšie mesiace ukážu, aký bude úspešný. Ako sme na tom v porovnaní so zahraničím?

V zahraničí bežalo a beží viacero klinických štúdií a iniciatív, ktoré skúšajú telemedicínu v rôznom klinickom nastavení. V zásade na Slovensku nie sme významne pozadu oproti ostatným európskym krajinám, pretože všade sa začína a všade sa hľadajú cesty. Napríklad v Nemecku už sú niektoré diagnózy, pri ktorých je telemedicina hrazená z verejného zdravotného poistenia na určitú dobu, pre určitý počet pacientov a pre presne definované skupiny pacientov. Ideme rovnakým smerom. Teraz sme so ZP Union definovali skupinu pacientov, kde by mohlo byť zavedenie telemedicíny úspešné a prospešné. Tento projekt má viacero cieľov. V prvom rade je to zlepšenie prognózy pacienta a kvality jeho života. Ale sekundárnym cieľom je aj možnosť získania dát, pretože na Slovensku nevieme, koľko máme jednotlivých subkategórií srdcového zlyhávania. Pri takomto plošnom prístupe naprieč poisťovňami po celom Slovensku získame pomerne reprezentatívne dáta, ktoré nám vedia napomôcť pri ďalšom plánovaní zdravotnej starostlivosti. Rozmer tohto projektu ďaleko presahuje len nejaké vyskúšanie si technológie. Chceme vidieť konkrétne medicínske aj zdravotnícke výsledky.

Riaditeľ ZP Union: Posuňme telemedicínu ďalej. Spúšťame diaľkový monitoring pacientov s chronickým srdcovým zlyhávaním

A aké sú ciele z pohľadu podchytenia telemedicíny v našej legislatíve?

Legislatívu by sme radi komunikovali s regulátorom, aj sme ministerstvo zdravotníctva oslovili a čakáme na reakciu. Vnímame veľkú potrebu legislatívnych zmien a zapracovania telemedicíny tak, aby všetci zúčastnení, teda lekári, pacienti, poskytovatelia aj zdravotné poisťovne, mali oporu v legislatíve. V tom, ako to robiť a aby sme ju mohli rozvíjať. V tomto kontexte je iniciatíva ZP Union, že začína hrdiť telemedicínske výkony, absolútne prelomová, lebo hlavnou bariérou pre rozvoj telemedicíny v Európe sú chýbajúce platobné mechanizmy.

Otázkou je, ako legislatívne uchopiť to, že do procesu poskytovania zdravotnej starostlivosti vstupujú spoločnosti, ktoré zabezpečujú technologickú časť telemedicíny. Či majú byť definované v legislatíve ako ďalší poskytovateľ zdravotnej starostlivosti. Čo si o tom myslíte?

Je viacero možností. Sa mozrejme, telemedicina sa dá robiť aj veľmi jednoduchým spôsobom, že každý poskytovateľ, respektíve lekár bude priamo kontaktovať pacienta a opačne. To je úplne najbanálnejší prístup, ktorý v zásade funguje aj teraz. Keď chceme robiť čokoľvek sofistikovanejšie, s väčším potenciálom zisku na strane zdravotného stavu pacienta, tak to potrebujeme už robiť inak. Potrebujeme do toho zapojiť nejaké telefonické centrum alebo dohľadové centrum, ktoré má na starosti technológiu, zbieranie dát, riešenie technických a technologických problémov a sprostredkováva tieto informácie konkrétnemu poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti. To je len jedna z možností, ktorá sa ponúka. Samozrejme, každý poskytovateľ si môže zriadiť svoje centrum, ale potom

odpadajú potenciálne benefity. Napríklad, že pacient sa môže hýbať naprieč Slovenskom, presťahovať či dáta môže využiť u iného poskytovateľa o päť či desať rokov. V každom prípade treba telemedicínu zasadiť do kontextu a štruktúry slovenského zdravotníctva. Aby boli vzťahy medzi jednotlivými účastníkmi systému jasne definované. Aby sme vedeli, ako narábať s telemedicínskymi dátami, ako ich uskladaňovať, vymieňať si ich, ako k nim pristupovať. Niečo v legislatíve máme definované – narábanie so zdravotníckymi dátami. Ale treba povedať, že nás čaká dátová explózia a to množstvo meraných ukazovateľov z rôznych vstupov bude časom astronomické.

Rozhovor: Nájdite si najbližší defibrilátor. Vracia do života, čoskoro musí byť v každej väčšej obci

V Česku funguje Národné telemedicínske centrum v Olomouci ako spoločné pracovisko fakultnej nemocnice a lekárskej fakulty, ktoré čerpá financie aj z plánu obnovy. Malo by niečo podobné vzniknúť aj u nás?

Je to jedna z možností. Treba dať pozor na to, že financovanie z plánu obnovy je dočasné. Ale dalo by nám to čas vymýšľať, ako ďalej a získať skúsenosti. Ten systém bude mať svoju evolúciu a v roku 2024 ho určite nedomyšlíme k dokonalosti tak, ako to bude fungovať o 50 či 70 rokov. Aj technologický rozvoj je extrémny. Na začiatok by stačilo, ak by sme z plánu obnovy, eurofondov či iných verejných peňazí mohli niečo začať vytvárať za presne definovaných podmienok a kritérií a potom to postupne rozvíjať. Som si istý, že postupne budú telemedicínske služby financovateľné z benefitov. Určite sa zmení spôsob, akým budeme pristupovať k chronickým chorobám a určite sa zmení spôsob poskytovania zdravotnej starostlivosti. Časť pacientov prejde z tej osobnej do sprostredkovanej starostlivosti. To je aj jedno z riešení nedostatku zdravotníkov, pričom udržíme počet interakcií s pacientom. Sme známi tým, že patríme ku krajinám OECD s najviac návštevami jedného pacienta na lekára. Zavedenie telemedicíny by nijakým spôsobom neubralo pacientovi šancu skontaktovať sa s lekárom, na druhej strane by to už nebola fyzická návšteva. Takže by sme mali istotu, že o pacienta je postarané a v niektorých prípadoch by sa pacient nemusel obťažovať ísť do ambulancie. Veľakrát tam ide iba niečo skonzultovať, bez potreby odberu biologických vzoriek alebo vyšetrenia. Niekedy pacient potrebuje iba radu alebo potvrdenie. Množstvo interakcií vieme redukovať.

Telemedicina u nás

Spoluiniciátorom založenia Spoločnosti pre telemedicínu a digitálne zdravie je spoločnosť Goldman Systems . Tá v roku 2023 zrealizovala viac ako 250 000 meraní v telemedicíne. Spoluprácu nadviazala napríklad s FNsP F. N. Roosevelta pri monitoringu hepatologických pacientov, s prvými ambulanciami pri monitoringu diabetických pacientov či s NÚSCH pri monitoringu pacientov čakajúcich na transplantáciu srdca. Spoločne so ZP Union a viacerými kardio centrami rozbehli aj pilotný projekt diaľkového monitoringu pacientov so srdcovým zlyhávaním naprieč Slovenskom.

V Česku pôsobí Aliancia pre telemedicínu, digitalizáciu zdravotníctva a sociálnych služieb . Jej členmi sú zástupcovia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, zdravotných poisťovní, farmabiznisu či technologickej spoločnosti MEDDI hub , ktorej produktom je aj orientačné diaľkové meranie fyziologického stavu MEDDI BioScan. Spoločnosť MEDDI hub na Slovensku spolupracuje napríklad so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, spoločne poskytujú službu Dr. Nonstop+. Partnermi MEDDI hubu sú aj spoločnosť AGEL, Spoločnosť všeobecných lekárov Slovenska a **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

ZP Dôvera poskytuje podobnú službu konzultácií na Linke pre zdravie, ale tiež spustila aplikáciu AIP Derm na diagnostiku kožných ochorení. Za

viac ako päť mesiacov prevádzky sa zrealizovalo viac ako 10 000 vyšetrení na diaľku, vďaka ktorým sa podarilo zachytiť aj 8 malígnych melanómov a 54 iných nemelanómových zhubných nádorov kože.

Jednou z výhod telemedicíny by malo byť aj ušetrenie času zdravotníckeho personálu. Ako sa ušetrí čas napríklad pri spomínanom projekte monitoringu pacientov s chronickým srdcovým zlyhávaním, keď lekári aj tak musia vyhodnocovať dáta a pacienti budú telefonovať s otázkami?

Bicykel sa dá používať spôsobom, že tí, ktorí ho vedú používať, tak naňho vysadnú a rýchlejšie sa dostanú z bodu A do bodu B. Bicykel môže byť oštar, keď to na ňom neviete a zavadzia vám, musíte ho nosiť na chrbte a v skutočnosti sa viac nadriete. Rovnaké to je s telemedicínou. Pre ľudí, ktorí budú vedieť používať správne nastavené technológie, to bude veľká úspora. Napríklad pacient so srdcovým zlyhávaním, vieme detailne monitorovať jeho hmotnosť, vidíme, koľko pribral či schudol medzi návštevami, ako sa hýbala jeho hmotnosť, či mal nejaké fázy dekompenzácie alebo nie. Vidíme jeho krvné tlaky, tepovú frekvenciu, ako často máva nejaké arytmie. Takže vieme veľmi dobre adjustovať jeho liečbu a mať terapeutický prístup k pacientovi. Vieme vhodnejšie zvoliť to, ako budeme u pacienta postupovať. Takýto pacient bude logicky skoršie zastabilizovaný a bude vyžadovať menej následných ambulantných návštev ako typ pacienta, ktorý sa bude rúcať a bude vyžadovať každý týždeň našu pozornosť. Z tohto pohľadu, venovať raz za týždeň 20 sekúnd pohľadu na zdravotný trend jedného pacienta je úplný rozdiel oproti tomu, že pacient príde na ambulanciu a strávime v rozhovore 15 či 30 minút času. Navyše, všetky otázky technického a organizačného charakteru nerieši lekár, ale call centrum. Úspora času je teda dramatická.

Rastislav Boris

Autor: Rastislav Boris

Sledujte naživo: Najvyššie krajské ocenenia poputujú 13-tim osobnostiam a 5-tim kolektívom [📄](#)

📅 18. 4. 2024, 10:45, Zdroj: web.vucke.sk [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 1 315 GRP, 0,03 OTS, 0,00 AVE: 174 EUR

Ocenenie KSK si 23. apríla prevezme aj Rudolf Schuster, Ján Ďurovčík, Nocadeň či kardinál Tomko - In memoriam.

Na deň presne, po 100 rokoch od prvého zasadnutia niekdajšej Košickej župy čaká východniarov veľkolepé podujatie. Spoznajú ľudí, ktorí si za svoju prácu prevezmú najvyššie krajské ocenenia. Galavečer Osobnosti Košického samosprávneho kraja 2023 sa uskutoční v utorok 23. apríla 2024 od 18:00 v Národnom divadle Košice. Priamy prenos môže sledovať aj verejnosť, a to prostredníctvom krajskej sociálnej siete Facebook ako aj na webovej stránke venovanej osobnostiam <https://www.osobnostiksk.sk/>.

„Sto ľudí - sto chutí naberá v našich končinách nový význam. Tohtoročným oceneným chutí veda, umenie, rovnako s chuťou sa vedia zahryznúť do športu či podnikania a neustále nachádzajú chuť pomáhať núdznym i chorým. Hoci osobností za rok 2023 nie je sto, ich prínos pre kraj je viac než stonásobný. Za všetko hovorí členstvo v Diamantovom klube našej ocenej maratónkyne či úspech astrofotografa, ktorí ocenila aj NASA. Miesto medzi ocenenými si zaslúžene našla aj odborníčka na vodohospodárstvo, dvaja významní lekári, či organizácia, ktorá pomáha ľuďom s hluchoslepotou. Za rok 2023 je ocenených dokopy 13 jednotlivcov, no cenu si odnesie aj 5 kolektívov,“ povedal predseda KSK Rastislav Trnka.

Z ceny KSK sa môže tešiť choreograf Ján Ďurovčík, kolektív Právnickej fakulty **UPJŠ** v Košiciach, koncertný majster Karol Petróczi, ale aj speváčka a herečka Sidónia Tobiašová. Ocenenie získa aj J. Em. kardinál Jozef Tomko, in memoriam.

Cena predsedu KSK poputuje do rúk chirurga Andreja Ferenčíka, infektológa Pavla Jarčušku, maratónkyne Eve Kissovej, výrobcom remeselných nápojov - bratom Oprendekovcom - ako aj odborníčke na vodohospodárstvo Martine Zeleňákovej.

Čestnú cenu predsedu KSK za rok 2023 si vyslúžil filmár Dominik Bari, hudobná skupina Nocadeň, moderátorka Adriana Kmotříková, kolektív Košice IT Valley, z. p. o. kolektív organizácie Maják n.o. a zoznam ocenených dopĺňa astrofotograf Tomáš Slovinský.

Do pomyselné siene slávy župa uvedie historickú osobnosť regiónu - lekára Jána Kňazovického. Stane sa tak symbolicky pri príležitosti 100. výročia prvej transfúzie krvi na Slovensku. Okrem iného stál pri prvej úspešnej operácii poraneného srdca na Slovensku.

Premiérovo župa udelí ocenenie Čestné občianstvo KSK. Získa ho Rudolf Schuster, štátnik, politik, spisovateľ aj fotograf.

Autor/zdroj: Archív KSK

Zverejnil: Mgr. Jana Jánošíková

Vytvorené: 18.04.2024 10:35

Upravené: 18.04.2024 10:49

Najvyššie krajské ocenenia si prevezmú Schuster, Ďurovčík a mnohí iní. Sledujte to naživo. [📌](#)

📅 18. 4. 2024, 11:30, Zdroj: eastmag.sk [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 367 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 90 EUR

Pridajte komentár

2 min. čítania

Na deň presne, po 100 rokoch od prvého zasadnutia niekdajšej Košickej župy, čaká východniarov veľkolepé podujatie. Spoznajú ľudí, ktorí si za svoju prácu prevezmú najvyššie krajské ocenenia. Galavečer Osobnosti Košického samosprávneho kraja 2023 sa uskutoční v utorok 23. apríla 2024 od 18:00 v Národnom divadle Košice.

Priamy prenos môže sledovať aj verejnosť, a to prostredníctvom krajskej sociálnej siete Facebook ako aj na webovej stránke venovanej osobnostiam <https://www.osobnostiksk.sk/>.

REKLAMA

„Sto ľudí – sto chutí naberá v našich končinách nový význam. Tohtoročným oceneným chutí veda, umenie, rovnako s chuťou sa vedia zahryznúť do športu či podnikania a neustále nachádzajú chuť pomáhať núdznym i chorým. Hoci osobností za rok 2023 nie je sto, ich prínos pre kraj je viac než stonásobný. Za všetko hovorí členstvo v Diamantovom klube našej ocenej maratónkyne či úspech astrofotografa, ktorí ocenila aj NASA. Miesto medzi ocenenými si zaslúžene našla aj odborníčka na vodohospodárstvo, dvaja významní lekári, či organizácia, ktorá pomáha ľuďom s hluchoslepotou. Za rok 2023 je ocenených dokopy 13 jednotlivcov, no cenu si odnesie aj 5 kolektívov,“ povedal predseda KSK Rastislav Trnka.

Z ceny KSK sa môžu tešiť choreograf Ján Ďurovčík, kolektív Právnickej fakulty **UPJŠ** v Košiciach, koncertný majster Karol Petróczi, ale aj speváčka a herečka Sidónia Tobiášová. Ocenenie získa aj J. Em. kardinál Jozef Tomko, in memoriam.

Infektológ i maratónkyňa

Cena predsedu KSK poputuje do rúk chirurga Andreja Ferenčíka, infektológa Pavla Jarčušku, maratónkyne Eve Kissovej, výrobcom remeselných nápojov – bratom Oprendekovcom – ako aj odborníčke na vodohospodárstvo Martine Zeleňákovej.

Čestnú cenu predsedu KSK za rok 2023 si vyslúžili filmár Dominik Bari, hudobná skupina Nocadeň, moderátorka Adriana Kmotříková, kolektív Košice IT Valley, z. p. o. kolektív organizácie Maják n.o. a zoznam ocenených dopĺňa astrofotograf Tomáš Slovinský.

Do pomyselné siene slávy župa uvedie historickú osobnosť regiónu – lekára Jána Kňazovického. Stane sa tak symbolicky pri príležitosti 100. výročia prvej transfúzie krvi na Slovensku. Okrem iného stál pri prvej úspešnej operácii poraneného srdca na Slovensku.

Premiérovo župa udelí ocenenie Čestné občianstvo KSK. Získa ho Rudolf Schuster, štátnik, politik, spisovateľ aj fotograf.

tlačová správa

Autor: [Zobraziť všetky články](#) || [tlačová správa](#) || [tlačová správa](#) | [Zobraziť všetky články](#)

O univerzitné materské školy v Košiciach je veľký záujem [↗](#)

📅 18. 4. 2024, 13:50, Zdroj: kosiceonline.sk [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 5 040 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 320 EUR

Košice Spravodajstvo

UPJŠ otvára tú svoju už v septembri.

Materskú školu pre deti svojich študentov či zamestnancov zriadila ako prvá v Košiciach Technická univerzita (TUKE). O miesto v nej je veľký záujem a to najmä zo strany zamestnancov. Aktuálne ju navštevuje 41 detí a ďalšie sú na čakačke, jej súčasťou sú aj jasle pre deti do 2 rokov. Univerzita by rozšírenie prijala, no aktuálne nemá financie na zväčšenie kapacít.

Ďalšia škôlka by v tomto roku mala pribudnúť aj na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach, otvorená má byť už v septembri.

V jej interiéri sa dbá na prírodné materiály, drevené hračky a princíp zero waste / TASR

„V tomto mesiaci sa realizuje dotazník zameraný na predbežný záujem zamestnancov a študentov **UPJŠ** o umiestnenie svojho dieťaťa v materskej škole. Evidujeme veľký záujem zo strany študentov a zamestnancov o túto službu,“ pre Košice Online uviedla hovorkyňa **UPJŠ** Laura Hoľanová.

TUKE v rámci univerzitnej materskej školy ponúka pre deti aj rôzne aktivity, ako je návšteva telocvične, výučba anglického jazyka, plavecký kurz či iný program pripravovaný univerzitou. V jej interiéri sa dbá na prírodné materiály, drevené hračky a princíp zero waste.

Ako nás vnímajú študenti z cudziny

19. 4. 2024, Zdroj: **Denník N**, Strany: 6, 7, Vydavateľ: **N Press, s.r.o.**, Autor: **Šimona Tomková**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 13 000 GRP: 0,29 OTS: 0,00 AVE: 5999 EUR

Rubrika: **TÉMA**

Rozprávali sme sa so zahraničnými študentkami a študentmi, ktorí prišli vďaka európskemu programu Erasmus na niekoľko mesiacov študovať na Slovensko

GRUZÍNKA: DRŽÍTE SI ODSTUP, NO MOTIVOVALI STE MA K BEHU

Tamari Mazanišvili vyrastala s rodičmi, so starším bratom, s mladšou sestrou, so štyrmi rybami, s dvoma papagájmi a so starým psom Tysonom v útulnej štvrti Tbilisi. Dnes má 21 rokov a tretí rok študuje právo na miestnej univerzite.

K odboru ju priviedol jej bratranec Levan, ktorý študoval právo a zvykol jej čítať pasáže z Trestného zákona a ústavy. Dnes považuje stráženie spravodlivosti v krajine, kde nie je samozrejmosťou, za svoje poslanie. „V Gruzínsku sú pohostinní ľudia a skvelá kuchyňa. Žiaľ, 20 percent krajiny stále okupujú Rusi a vojnové rany nás naďalej hlboko zasahujú,“ hovorí.

Tbilisi opisuje ako rušné srdce Gruzínska, kde sa aj medzi milión obyvateľmi cíti doma. Napriek tomu sa rozhodla odísť a vyskúšať štúdium na Slovensku. Je presvedčená, že európske vzdelanie jej môže v budúcnosti pomôcť najmä preto, že Gruzínsko v roku 2023 získalo status kandidátskej krajiny na vstup do EÚ.

Rok predtým v lete približne 120-tisíc Gruzíncov demonštrovalo za vstup do Únie. Na zhromaždení pred parlamentom v Tbilisi žiadali aj rezignáciu premiéra Irakliho Garibašviliho, ktorého vláda podľa nich neurobila dosť pre to, aby sa Gruzínsko stalo kandidátom na členstvo. Tamari hovorí, že za vstup je najmä veľké množstvo mladých ľudí. Orientáciu na Úniu považuje za správnu.

Tamari je so štúdiom zatiaľ spokojná. „Pedagógovia v Bystřici v nás podporujú kritické myslenie a kreativitu.“ A podľa Gruzínky ide o kľúčové schopnosti pre jej budúce povolanie.

Oceňuje, že sa môže zúčastňovať predmetov, ku ktorým by v Gruzínsku nemala prístup aj preto, že krajina zatiaľ nie je členom EÚ. „Na univerzite v Tbilisi predmety zvyčajne pozostávajú zo samostatných prednášok a seminárov, z ktorých každá trvá dve hodiny týždenne. Tu na Univerzite Mateja Bela sa prednášky a semináre často spájajú. Páči sa mi to, lebo to podporuje aktívnu účasť študentov na seminároch.“ Tamari oceňuje aj to, že slovenskí pedagógovia, s ktorými sa stretla, sa snažili o rovnaký prístup ku všetkým študentom bez ohľadu na ich pôvod.

Pred vycestovaním nevedela o Slovensku veľa. „Ani na univerzite som sa zatiaľ nič konkrétne o krajine nedozvedela. Pred začiatkom pobytu sme mali aspoň prípravné stretnutie, kde nám porozprávali zopár charakteristík Slovenska.“

Slováci a Gruzínci majú podľa Tamari rôzne životné rytmy. Hovorí, že rodinné stretnutia majú v oboch kultúrach veľký význam, no kým na Slovensku sa spoločenský život točí okolo plánovaných stretnutí a aktivít v prírode, v Gruzínsku sú to skôr spontánne stretnutia s priateľmi a rušný nočný život.

V uliciach Tbilisi je podľa Gruzínky bežné, že sa s vami dajú miestni do reči a nadviažu rozhovor. Slováci sú síce zdvorilí, ale skôr rezervovaní.

Najzásadnejší rozdiel oproti životu v Gruzínsku vidí v ovládaní cudzích jazykov. Mnohí Slováci nevedia po anglicky, čo komplikuje jej prístup najmä k bežným službám. „Pri vybavovaní víz s nami nikto na oddelení cudzineckej polície nehovoril po anglicky a povedali nám, že si máme priviesť vlastného prekladateľa.“

Tamari stihla odpozorovať, že medzi najväčšie problémy Slovenska patria korupcia či úroveň zdravotníctva a školstva. Tiež sa jej zdá, že v digitalizácii služieb Gruzínci predbehli mnohé európske krajiny.

Príjemne ju prekvapil vzťah Slovákov k prírode a športu. „Voľný čas trávia turistikou, lyžovaním, behom alebo prechádzkami. Odkedy som tu, beh sa stal mojim koníčkom.“ Väčšinu Slovákov, s ktorými sa stretáva, považuje za húževnatých a odhodlaných snažiť sa o lepšiu budúcnosť krajiny.

ISLANĎAN: V BRATISLAVE JE VIAC BAROV AKO V REYKJAVÍKU, NIE SÚ PLNÉ

Arngrimur Birgisson je islandský študent politických vied, ktorý prišiel na niekoľko mesiacov študovať na Ekonomickú univerzitu v Bratislave. Narodil sa v Reykjavíku, už na strednej škole sa špecializoval na spoločenské vedy.

V 21 rokoch precestoval 21 krajín na troch kontinentoch, študoval len na Islande a na Slovensku. Lákal ho najmä program univerzity a poloha krajiny, keďže sa odtiaľ dá ľahko vycestovať do zvyšku Európy. O Slovensku predtým veľa nepočul, a preto označuje svoj

Erasmus pobyt za dobrodružstvo. „Veľmi sa mi tu páči, prekonalo to moje očakávania,“ vraví.

Hodnotenie predmetov mu viac vyhovuje na Islande. V Reykjavíku pozostáva záverečné hodnotenie z viacerých menších projektov počas roka a dochádzky. Záverečná skúška predstavuje asi 40 percent známky. Na Slovensku sú podstatnejšie zápočty a záverečný test či osobné preskúšanie.

Rozdiel je aj v priebehu výučby. Na Slovensku sa delia hodiny na teoretické prednášky a praktické cvičenia. Podľa Islandčana sa to na jeho domácej univerzite mieša. Vzhľadom na svoj študijný odbor sa počas vyučovania so spolužiakmi často rozpráva o politike. Mimo školy sa tejto téme snaží vyhýbať. Napriek tomu vníma, aké problémy krajiny riešia mladí Slováci. Považuje za ne najmä nebezpečenstvo vojnového konfliktu a ekonomické problémy.

Arngrimurovi sa páči, že Slovensko študentom poskytuje viaceré zľavy, ktoré sa týkajú najmä dopravy. „Island navyše nemá dobrý systém verejnej dopravy, tu je to pohodlnejšie,“ hovorí. A dodáva, že celkové životné náklady sú na Slovensku oveľa nižšie ako v Reykjavíku. „Oveľa radšej mám jedáleň na Ekonomickej univerzite, môžem si vybrať z piatich jedál. Na domácej univerzite mám len dve možnosti,“ vraví.

Islandskému študentovi sa zdá, že výraznejší nočný život mladých ľudí je v Reykjavíku. Zároveň však hovorí, že v Bratislave je viac barov a podnikov ako v jeho rodnom meste, a teda sa nemusia zdať také plné.

UKRAJINKA: BOJÍM SA, ŽE BUDEME SUSEDIŤ S DVOMA AUTOKRACIAMI

„O politickej situácii na Slovensku toho veľa neviem, ale počula som, že ľudia tu majú obavy z nového prezidenta v súvislosti s totalitou,“ hovorí Ukrajinka Marija Fedoriuk. Jej slovenskí priatelia chodili na protivládne protesty. Hovorí však, že ak budú Peter Pellegrini s vládou proruskí a postavia sa na stranu štátu, ktorý nazýva teroristickým, bude za také považovať aj Slovensko. Má strach z toho, že by jej krajina susedila hneď s dvoma autokratickými štátmi. Zatiaľ od Slovákov vníma skôr podporné prejavy na adresu Ukrajincov. „Väčšinou sú to ľudia, ktorí nepodporujú slovenskú vládu.“

Napriek vojne na Ukrajine sa chce Marija po semestri v Košiciach vrátiť domov. Vyrastala v Černivci, približne 250-tisícovom meste na západe Ukrajiny.

Výber odboru na štúdium nechali rodičia na nej, a keďže sa rada učí cudzie jazyky a poznáva iné kultúry, prihlásila sa na Katedru cudzích jazykov. Jedného dňa by si chcela otvoriť jazykovú školu alebo byť sprievodkyňou. Preto je jej hlavným cieľom počas pobytu v zahraničí zdokonaľiť sa v angličtine.

Jej domovská univerzita v súčasnosti funguje v relatívne normálnom režime. Výučbu majú online, ale skúšky a obhajoby záverečných prác prebiehajú tak, ako pred ruskou inváziou. „Samozrejme, závisí od časti Ukrajiny, v ktorej žijete. My sme našťastie na západe. Napriek tomu naše hodiny bežne preruší siréna kvôli raketovému útoku a vtedy musíme ísť do krytov,“ opisuje. V takom prípade s nimi pedagógovia vynechané látky doberajú na nasledujúcej hodine, alebo si ich študenti musia prejsť sami.

Mariji sa na univerzite v Košiciach páči, že sa orientuje na prax a neponúka toľko teoretického vyučovania ako na jej domovskej univerzite. „Tu máme viac kreatívnych predmetov, napríklad filmovú interpretáciu alebo kreatívne písanie.“

Slovensko si vybrala aj preto, lebo **UPJŠ** poskytuje takzvaný program dvojitého diplomu. Po absolvovaní štátnych skúšok aj prípravy záverečnej práce na oboch univerzitách získa diplom z jednej aj z druhej.

Na Ukrajine je spokojnejšia s organizáciou štúdia. Rozvrhy hodín dostáva s väčším predstihom, učitelia rušia hodiny len zriedka a termíny odovzdávania úloh sú prísnejšie. To Mariji vyhovuje, lebo jej to pomáha ľahšie si naplánovať povinnosti a byť disciplinovanejšia.

Ukrajinke sa zdá, že aj pedagógovia na Slovensku sú väčší „pohodáci“. „Robia si svoju prácu a je na študentoch, či to využijú. Netlačia na nich, aby navštevovali hodiny a pripravovali sa. A pomaľšie tempo vidí aj v bežnom živote Slovákov, podľa nej majú menej hektické dni a nie sú takí zaťažení prácou ako Ukrajinci.“

Všimá si, že keď Slováč stretne priateľa, nahlas pozdraví a podá si s ním ruku, rozprávajú sa a smejú. Keď sa však k niekomu na ulici prihovorí po anglicky, odvracia zrak. „Viac pomoci som tu dostala od cudzincov ako od miestnych. Musela som sa naučiť niekoľko fráz v slovenčine, aby som začala konverzáciu v ich jazyku a hneď ich nevystrašila,“ hovorí. Na druhej strane vraví, že sa k nej nikto nesprával neslušne a pri konverzácii o vojne sa stretáva s citlivým a podporným prístupom.

Napriek tomu, že Marija pochádza z krajiny, ktorá susedí so Slovenskom, vôbec o ňom nevedela veľa. Tušila, že kultúra ani jazyk nie sú až také odlišné, a „vďaka tomu nezažila kultúrny šok, aký by mohli mať študenti zo vzdialenejších krajín“.

ŠPANIEL: POZNAL SOM LEN HAMŠÍKA A ŠKRINIARA

„Pochádzam z katolíckej rodiny a od troch do osemnástich rokov som navštevoval katolícku školu. Dnes mám 22 a študujem chémiu a chemické inžinierstvo na Univerzite v Murcii,“ hovorí Španiel Javier Flores Villaescusa. Okrem jeho rodičov a sestry vyrastal s viacerými bratrancami a so sesternicami, čo mu podľa jeho slov pomohlo naučiť sa, aké dôležité je deliť sa a starať sa jeden o druhého. „Od útleho veku rád čítam a hrám videohry aj futbal. Tieto vášne mi ostali dodnes.“ Javier sa od mala zaujíma aj o vedu. Ovplyvnila ho jeho mama, ktorá vyučuje matematiku. Preto bolo jeho rozhodnutie študovať na univerzite prirodzené.

Na Erasmus sa prihlásil z dvoch dôvodov – životopis a ľudia. Španiel cestuje veľa, len za posledný rok navštívil okrem Slovenska aj Maďarsko, Nemecko, Rakúsko, Rumunsko, Severné Macedónsko, Francúzsko, Bulharsko a Česko. V každej krajine sa snaží zoznámiť s miestnymi a nájsť si nových priateľov. Okrem toho si uvedomuje, že veľké firmy oceňujú, ak uchádzač študoval či pracoval v zahraničí.

Na **UPJŠ** v Košiciach zažíva veľmi individuálny prístup. Má pocit, že je to najmä preto, že študuje v angličtine. „Okrem toho je na vyučovaní oproti Španielsku oveľa menej spolužiakov, a preto máme väčší priestor usporiadať si rozvrh podľa vlastných preferencií.“ Na domácej univerzite má však vďaka väčšiemu počtu študentov k dispozícii viac laboratórií a vybavenia.

Slováci majú podľa neho posunutý režim – začínajú aj končia deň skôr ako Španieli. „Obed aj večeru máme o tri alebo štyri hodiny po vašom obvyklom čase. Všetko sa zatvára veľmi skoro, aj kluby.“ Rozdiel vidí aj v hluku. Slovensko sa mu zdá extrémne tiché. „Slováci sú navyše rezervovanejší. V Španielsku by som pozdravil každého, koho stretnem na ulici, alebo aspoň ľudí, ktorých vídam často, aj keď s nimi nemám bližší vzťah. Tu sa niekto ani nepozrie, keď poviem Dobry!“ vysvetľuje. Slovákov prirovnáva ku kokosom. Súhlasí s výrokom jeho kamarátky, že sú navonok tvrdí, no keď sa dostanete do vnútra, tam je to sladké. Najviac ho prekvapila dualita pováh ľudí na Slovensku – buď sú k nemu super-milí, alebo super-neprijemní.

Javier na Slovensku zažil aj rasizmus. Nielenže s ním pre jazykovú bariéru odmietajú komunikovať napríklad na pošte, ale viackrát si ľudia na verejnosti skrývali tašky alebo rýchlo zmenili trasu, keď sa k nim priblížil. Báli sa, že ich okradne. V nemocnici si zas mysleli, že je nejaký podvodník, aj keď ukázal európsky preukaz poistenca.

Slovensko si nevybral sám. Jeho priateľ, ktorého považuje za rozhladeného, mal **UPJŠ** zapísanú ako druhú možnosť na vycestovanie. „Pomyslel som si, že ak si tento chlap myslí, že je to dobrý nápad, malo by to tak byť. A neľutujem to ani trochu.“

O Slovensku pred vycestovaním vedel len toľko, že odtiaľ pochádzajú futbalisti Marek Hamšík a Milan Škriniar a že do začiatku 90. rokov bolo súčasťou Československa. V škole sa dovtedy o Slovensku neučil.

„Z debát, ktoré som mal najmä s Košičanmi, to vyzerá tak, že za najväčšie problémy krajiny považujú vojnu na Ukrajine a ich lokálnymi problémami je centralizácia v Bratislave a Rómovia žijúci na Luníku IX,“ hovorí Javier.

FRANCÚZKA: ZDRAVÍTE SA BEZ DOTYKOV, ALE UČITEĽOV MÁTE OVEĽA CHÁPAVEJŠÍCH

Anna Regnard sa s rodinou viackrát sťahovala, ale vždy iba v okolí francúzskeho mesta Plaisir v parížskom regióne. Keď sa jej rodičia rozviedli, s mamou a so sestrou sa presťahovala poslednýkrát. Vtedy chodila na strednú školu – najprv v rodnom meste a neskôr do Versailles, lebo sa chcela prihlásiť na umelecké kurzy, ktoré škola v Plaisir neponúkala.

Anna má rada kreatívne aktivity, tiež rada číta, no popri štúdiu politických vied na univerzite na to nemá veľa času.

Priznáva však, že jej univerzita nie je z tých najväčších, a teda neponúka veľa krajín, do ktorých je možné vycestovať. „Mohla som ísť do Belgicka, kde tiež hovoria po francúzsky, do Talianska, no tam by bolo vyučovanie v taliančine, na Ukrajinu, kde je momentálne vojna, alebo na Slovensko.“ Keď jej iná študentka z domácej univerzity odporúčala Banskú Bystricu, prihlásila sa. Dovtedy nevedela o Slovensku vôbec nič.

Páčia sa jej priestory v centre mesta, kde prebieha vyučovanie, množstvo kaviarní a historická architektúra. Na internáte jej prekáža iba jedna kuchyňa na chodbe pre 16 ľudí bez mikrovlnnej rúry a mrazničky.

Väčšinu vyučovacích hodín má iba so zahraničnými študentmi. Preto zatiaľ nestihla lepšie spoznať slovenských spolužiakov. Oceňuje výučbu v malých skupinách. „Navyše máme viac krátkych úloh, ústnych prezentácií a menej esejí alebo dlhých písomných prác ako vo Francúzsku. Veľmi ma prekvapilo, že si môžeme vybrať aj termíny skúšok.“

Najväčší rozdiel vidí v prístupe pedagógov. Slovenských považuje za chápaných a ústretových. „Na hodine s názvom komunikácia naprieč kultúrou sa jednej domácej študentky profesorka milo opýtala, či sa niečo deje. Odpovedala jej, že už chce ísť domov. Učiteľka odvetila, že tomu rozumie,“ opisuje prekvapene. Podľa Anny by to vo Francúzsku považovali za veľmi neúctivé a reakcia by bola iná. Za pozitívne považuje aj to, že v Bystrici má voľné piatky a vyučovanie maximálne do 18.00. Doma býva v škole aj do neskoršieho večera. Život na Slovensku je podľa nej lacnejší, no očakávala väčší rozdiel. „Potraviny sú tu drahé, ale alkohol a oblečenie stoja málo.“

Pred pobytom si myslela, že Východoeurópania, za ktorých považuje aj Slovákov, sú chladní a veľa sa nesmejú ani nerozprávajú. Dnes vraví, že jej miestni vyvrátili stereotypnú predstavu, aj keď vidí isté rozdiely oproti povahe Francúzov.

„Pri stretnutiach v mojej krajine sa často bozkávame na líca, aby sme sa pozdravili. Robíme to aj vtedy, keď nám osoba nie je až taká blízka. Slováci povedia Ahoj, ale nie sú takí kontaktní,“ vraví Anna. Dodáva, že celkový životný štýl je na Slovensku veľmi podobný.

V smere hodinových ručičiek: Tamari Mazanišvili, Anna Regnard, Arngrimur Birgisson, Javier Flores Villaescusa (druhý zľava). a Marija Fedoriuk.

FOTO - ARCHÍV

Veľmi sa mi tu páči a dokonca to prekonalo moje očakávania. Arngrimur Birgisson

študent z Islandu

Na univerzite v Tbilisi predmety zvyčajne pozostávajú zo samostatných prednášok a seminárov. Na Univerzite Mateja Bela sa prednášky a semináre často spájajú. Páči sa mi to, lebo to podporuje aktívnu účasť študentov na seminároch. Tamari Mazanišvili

študentka z Gruzínska

Autor: ŠIMONA TOMKOVÁ

Najvyššie krajské ocenenia si prevezmú Schuster, Ďurovčík a mnohí iní. [🔗](#)

📅 19. 4. 2024, 5:56, Zdroj: vskratke.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 209 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 67 EUR

19 apríla, 2024

Na deň presne, po 100 rokoch od prvého zasadnutia niekdajšej Košickej župy, čaká východniarov veľkolepé podujatie. Spoznajú ľudí, ktorí si za svoju prácu prevezmú najvyššie krajské ocenenia. Galavečer Osobnosti Košického samosprávneho kraja 2023 sa uskutoční v utorok 23. apríla 2024 od 18:00 v Národnom divadle Košice.

Priamy prenos môže sledovať aj verejnosť, a to prostredníctvom krajskej sociálnej siete Facebook ako aj na webovej stránke venovanej osobnostiam <https://www.osobnostiksk.sk/>.

„Sto ľudí – sto chutí naberá v našich končinách nový význam. Tohtoročným oceneným chutí veda, umenie, rovnako s chuťou sa vedia zahryznúť do športu či podnikania a neustále nachádzajú chuť pomáhať núdznym i chorým. Hoci osobností za rok 2023 nie je sto, ich prínos pre kraj je viac než stonásobný. Za všetko hovorí členstvo v Diamantovom klube našej ocenej maratónkyne či úspech astrofotografa, ktorí ocenila aj NASA. Miesto medzi ocenenými si zaslúžene našla aj odborníčka na vodohospodárstvo, dvaja významní lekári, či organizácia, ktorá pomáha ľuďom s hlucho-slepotou. Za rok 2023 je ocenených dokopy 13 jednotlivcov, no cenu si odnesie aj 5 kolektívov,“ povedal predseda KSK Rastislav Trnka.

Z ceny KSK sa môžu tešiť choreograf Ján Ďurovčík, kolektív Právnickej fakulty **UPJŠ** v Košiciach, koncertný majster Karol Petróczi, ale aj speváčka a herečka Sidónia Tobiášová. Ocenenie získa aj J. Em. kardinál Jozef Tomko, in memoriam.

Cena predsedu KSK poputuje do rúk chirurga Andreja Ferenčíka, infektológa Pavla Jarčušku, maratónkyne Eve Kissovej, výrobcom remeselných nápojov – bratom Oprendekovcom – ako aj odborníčke na vodohospodárstvo Martine Zeleňákovéj.

Čestnú cenu predsedu KSK za rok 2023 si vyslúžili filmár Dominik Bari, hudobná skupina Nocadeň, moderátorka Adriana Kmotríková, kolektív Košice IT Valley, z. p. o. kolektív organizácie Maják n.o. a zoznam ocenených dopĺňa astrofotograf Tomáš Slovinský.

Do pomyselné siene slávy župa uvedie historickú osobnosť regiónu – lekára Jána Kňazovického. Stane sa tak symbolicky pri príležitosti 100. výročia prvej transfúzie krvi na Slovensku. Okrem iného stál pri prvej úspešnej operácii poraneného srdca na Slovensku.

Premiérovu župa udelí ocenenie Čestné občianstvo KSK. Získa ho Rudolf Schuster, štátnik, politik, spisovateľ aj fotograf.

Súvisiace